

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

III. Iac. Sadoletvs Cardinalis Caspari Contareno Cardinali S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

III.

I A C. S A D O L E T V S C A R D I N A L I
Caffari Contareno Cardinali S. P. D.

PO LVS noster, qui à nobis hinc discessit, ita magnum di-
hi reliquie desiderium, vt à cogitatione & dolore anom-
niūm non possim. Non solum enim benevolentia regi-
moucor, verum etiam indignissima illius fortunæ infelicitate
que ralem virum tam acerbè opprimit, vt omnino virtutem
cam se offerre videatur. Sed certè hos non illius tantum
tos, sed publicos Christianæ Reipub. causas, quos principes
stri tam lente ferunt, Deus sibi sumet & prouidentos, &
dicandos: atque vitam non iam cœpiller vclisci. Ego in me
tum humana ratione asequi possum, non video quem enim
Principum confisia sint habitura: a quibus viram alcuvam
optimus Pontifex noster se emergat. Pro cuius honore &
excubo animo, gratiamque me illi maiorem habere iudico
de me optimè meritus est, si timeam ea que accidere mili-
sunt, quam si presenti illius fortuna sim gratifatus. Sed quoniam
de his aliud erit loquendi tempus, id quod mihi fuit in cito
do propositum, nunc potius exequar: vt tibi optime & me
mantissime Contarene, meos hosce populos omni studio &
mendem: in quos ego sum tanta benevolentia affectus, ut pa-
tum charitati erga filios non cedam. Ipsi legatos mittu-
bem, qui de incommodis prouincie summum Pontificem
ceant: petantq; remedia tuis rebus necessaria. Principum
Iudeos, quorum est dominatus in his locis nō extenus. Nam
privilegii istinc muniti sunt, vt planè domini Christianorū
effecti, cum maxima quidem pernitit & tanquam frage horum
populorum: è quibus quotidie aliquos cedere bonis, & in
bus familiaribus emigrare cogunt. Quod nationibus familiis
omnibus, que carent prorsus hac Iudeorum peste, & minime
videtur in fediis Apostolicæ imperio, & non sine gratia infra
nostra est diuulgatum. Sed ego singulare non colligam. Statim
salutem huius prouincie tuae fidei, integratrici, ultirizque con-
mendo: vt faveas, vt suffragare, vt apud summum Pontificem
interponas, quo ea quæ honeste petierint, facile etiam con-
quantur. In quo quam gratum mihi sis facturus, ne condic
quidem tibi exponere: cùm tu id per te satis cognoscas.
Tuum equidem amorem, studium, diligentiam, ita alia in te
in hac per maximè flagito. Verum pluribus apud te vii verbis
stra fortassis coniunctissimæ necessitudini non conuenit. Quia
hic finem faciam: de te id semper optans atque sperans; quod

magis sumo quantum possum: ut reposita omni in Deo nostra-
nam recum sive, leto & incundo, animo vitam traducamus. Vale
ampissime, & mihi charissime Contarene, etiam arq; etiam vale.
Carpentorach, Prid. Nonas Octobris, M.D.XXXIX.

III.I.

IAC. SADELETVS CARDINALIS
Gaffaro Contareno Cardinali, S.P.D.

VERIORE anno conseruaram quidem secundum meum de
Acclimatione Ecclesie librum: sed non terra tauram, quod
deinde exitate proximè exacta feci: cumque describendum cura-
tur quem nunc ad te mirro, rurè & prudentia & doctrina totum
me penitentes: teque enixius rogans, ut ea qua soles humanitate
& benevolenta, me & corrigerere, & admonere ne graueris. For-
sia hinc interdum temere, qui sententias meas aduersus tuas
argumentationes defendam. Sed debet hoc esse (ut ego iudico)
in nostra familiaritate liberum: ne assentari inter nos, sed ami-
cum vi officio videamur: praesertim cum editio libri in lon-
gum tempus sit conferendas: & quo ad is excuditur ac perpolitur,
ficiunt ut nobis disputare & ambigere: nec refellere solùm, ver-
um etiam refelli. Nam cum edendi quidem dies aduenerit, ni-
hil omnino sine tuo consilio faciam. Nec vero habeo in prafen-
tia aut desiderio quenquam, cuique magis confidam, quam i-
piente: aut amantorum etiam met. Atq; ego quidem obtunde-
re te non defino, & in tua grauitate studia importunus irrupe-
re. Sed propter mihi, facere aliter non possum: ea est opinio mea
de te, et sive & expectatio amoris erga te tuu, ut quicquid ego
agam, prouiduo modo me geram, nihil omnino asequi mihi
videtur, nihil & communicatum tecum, & abs te potissimum ap-
probatum fieri. Faci autem naturæ rite bonitas, humanitas,
liberalitas, ut non liberius solùm ad te adegam, verum etiam au-
derias. Sed ut ne de his plura (etenim vereor, ne hac quæ dicta
sunt, in tua nostra coniunctione amoris & animorum, etiam
pium multa esse videantur) habes librum, quem ut perlegas to-
cum, & accurate excutias rogo. Multa sunt in eo de sacramentis
Ecclesie concripta contra Lutheranos: in quibus si non doctrina
et ingenuum, mea tamen voluntas in verò pictatur studio egre-
ge contenta apparabit. De quibus rebus omnibus exquirio iudi-
cium tuum: idq; præterea te precor, ut cum amplissimum collegi
nobis, & concordissima fratribus, Fregoso, Beumbo, Polo, mea
laborationem communices. Neque ut geas tamen, nisi tantum
quatum eos videris in legendi oneri atq; curre libenter velle
desperas. Ne forte dum ego meam utilitatem quero, aliis mole-

X 3 flus